

Nemčija zopet straši svet - Hrvatski vodja napada vlado

Velike orožne vaje v Nemčiji ustvarjajo domnevo, da značijo nekako splošno vojno mobilizacijo. — Nemške ženske protestirajo proti vpoklicu rezervistov. — Ugibanje, ali Hitler le "blufa", ali ima resne načrte.

Berlin, Nemčija. — Nemško prebivalstvo samo in z njim ves ostali svet preživlja te dni zopet dneve nervoznosti in strahu, sluteč, da pripravlja Hitler zadnje korake za splošno vojno. Čin, ki ga je podvzel Hitler in ki je tako razburkal svet, obstoji v tem, da je priredil orožne vaje v takem obsegu, kakršnih Nemčija doslej še ni videla, in ki popolnoma sliči splošni vojni mobilizaciji. Poleg redne armade je bilo na manevre poklicanih namreč tudi okrog milijona rezervistov.

Nemir, ki so ga povzročile orožne vaje same, se je povečal še s konferenco, ki jo je imel Hitler v ponedeljek z ar. madnimi voditelji, namreč Goeringom, zračnim ministrom, Keitelom, vojnim ministrom, in von Brauchitschem, načelnikom vrhovne vojne komande. Konferenca je bila tajna, kar je k nervoznosti še prispevalo, ko vlada popolna negotovost, kake cilje zasleduje vlada. Povod za nadaljnji strah je bil še v tem, ker pošiljajo rezerviste v prvi vrsti na mejo, in sicer deloma na čehoslovaško, deloma na francosko.

Nemško ljudstvo splošno me- ni, da so orožne vaje priprava za začetek vojne, in to je tudi povzročilo razne mučne prizore ob odhodu rezervistov. Tako so v Berlinu žene, ki so spremljale svoje možje na kolodvor, skušale tem prepričati vstop na vlak ter kričale: "Naši možje so že storili svojo dolžnost ob zadnji vojni; zdaj je vrsta na mlajših, da se bojujejo." Podobni prizori so se odigravali tudi po drugih mestih. V Potsdamu so častniki le s težavo pregovorili možje, da so stopili na vlak, in še več truda je bilo treba, da so ženske odstranili s kolodvora. Oblasti so končno izdale odredbo, da domaćini in sorodniki rezervistov ne smejo priti na kolodvor.

V resnejših krogih, zlasti pa še med tujezemskimi diplomati, je dosti ugibanja, kak namen ima pravzaprav Hitler s temi orožnimi vajami, namreč, ali res značijo nekako mobilizacijo, ali pa skuša z njimi le v strah pripraviti demokratične države. Splošno se smatra, da je stvar resna, zlasti še, ker je Mussolini baže poslal Hitlerju te dni zagotovilo, da mu bo stal na strani v vsakem slučaju, ki utegne nastopiti.

Francija pa je v teh dneh nervoznosti ubrala malo drugačno pot. Časopisju tamkaj je naročeno, naj ne objavlja nikakih alarmantnih vesti o nemških orožnih vajah, češ, da bi z njimi le pospeševalo Hitlerjeve cilje. Da Francija uradno po- kaže, kako se "nič ne boji", je ravno te dni odpotoval v Berlin načelnik francoskega zračnega poveljstva, gen. Vuillemin. Zna- čilno je, da je do tega obiska ravno zdaj prišlo, ko bi se bil imel izvršiti še zadnji pomlad; z njim se je namreč vrnil svo- jekasni obisk tajnika nemškega zračnega ministrstva v Pariz.

NAZIJSKO GIBANJE

Ameriški naziji se baje oborožujejo.

Washington, D. C. — Po- sební kongresni odbor pod vodstvom poslanca Diesa iz Texasa vodi preiskavo o gibanju nemške organizacije "German-American Bund", o kateri so se vložile obtožbe, da je nazijsko usmerjena in da vzdržuje zveze s hitlerjevsko Nemčijo. Organi- zacija zanika, da bi bila v zvezi z nazijsko Nemčijo in povdar- ja, da je zlasti protijudovska. Neka priča je zadnji petek pred omenjenim odborom izjavila, da je pri nekem zborovanju Bunda v Chicagi voditelj naro- čal članom, naj se dobro zalo- že z orožjem in municijo in naj bodo pripravljeni za bližajočo se komunistično revoluto.

ROOSEVELT SKUŠA IZVA- JATI "ČISTKO"

Washington, D.C. — Skoraj se lahko reče, da primarne vo- litve, ki se v sedanjem času vrše po raznih državah, nič ne zaostajajo po važnosti za glavni volitvi, v jeseni, ali jih pa ponekod celo pre- kašajo. Z gotovostjo se nam- reč lahko reče, da bo pri je- senskih volitvah zopet zmago- vita demokratska stranka, in primarne volitve imajo nam- en, da se zagotovi kandida- tura v tej stranki takim ose- bam, ki so se znali živjeti v moderne razmere in ne žive s svojimi idejami več v prete- klelem stoletju. Predsednik Roo- sevelt sam se zaveda nujnosti, da se izloči iz demokratske stranke starokopitni konservati- vci, ki ovirajo delo v kongre- su, in zato ponekod osebno stopi v volilno kampanjo za primarne volitve. Tako je zad- nji teden z jasnimi besedami apeliral na volilce države Georgia, naj porazijo doseda- njega konservativnega dem. senatorja Georgea in izvolijo progresivca Campa. Seveda si je s tem nakopal novi očetek, da skuša izvajati diktaturo.

SPALNA BOLEZEN MED KONJI

Chicago, Ill. — Farmarji v Illinoisu in v sosednjih državah so precej zaskrbljeni, ker se med konji opaža naraščanje številnih slučajev spalne bolezni. Več kot 50 slučajev je bilo že poročanih v urad državnega ži- vinozdravnika.

POLICIJA ODKRILA SEBIČ- NO LAKOMNOST

Philadelphia, Pa. — Neka ženska je že več dni stala na ne- kem tukajšnjem prometnem križišču, oblečena v revno ob- leko, in prosila milodare od mi- moidočih. Zadnji petek pa jo je neki policist odvedel na stra- žnico. Tam je bila od ženske po- licistinja preiskana in v njeni obleki so našli skritih \$2,893.

ZAČETEK KSKJ KONVENCIJE

Zborovalci iz cele Amerike razmotrivajo dobrobit KSKJ.

Eveleth, Minn. — Zadnji po- nedeljek zjutraj se je uradno otvorilo zasedanje 19. redne konvencije K. S. K. Jednote. Delegatov in glavnih uradnikov Jednote se je zbralo v tem pri- jaznem mestu iz celih Zed. drž- av okrog 250. Resna razmo- trivanja v dobrobit Jednote vo- dijo zborovalci vsak dan, toda tukajšnja društva so poskrbela, da se jim nudi po napornem de- lu tudi primeren oddih in raz- vedrilo. Želeli je, da bi kon- vencija ukrenila dosti dobrega v korist te najstarejše sloven- ske podporne organizacije v Ameriki in da bi vsak delegat in delegatinja prispeval svoj delež k temu cilju.

WPA POPRAVILA ZMOTO

Smithfield, Pa. — Tukajšnji pokrajinski direktor za WPA je objavil, da sta bila dva uradni- ka suspendirana vsled pomote, ki se je napravila glede se- dem let starega dečka Richar- da Malone. Kakor je bilo že zad- njič poročano, je bilo temu de- čku nakazano delo na nekem WPA projektu in mu je bil tudi poslan ček za \$6.54. Preiskavi, ki se je uvela glede tega slu- čaja, je sledila omenjena sus- pendacija.

NOVA ZNAMENITA OD- KRITJA

Rim, Italija. — Tukajšnji starodavni amfiteater Kolizej je že sam na sebi znamenitost v taki obliki, kakor so ga po- znali do zdaj, in sicer po svo- ji starosti: izdelan je bil nam- reč leta 80 po Kr., za časa vladanja rimskega cesarja Ti- ta. Zadnji teden pa so odkrili na njem še nadaljnje zname- nitosti. Delavci, ki so zgradbo popravljali, so namreč našli celo vrsto podzemskih hodni- kov in predorov pod njim.

V PALESTINI SE ZOPET SPOPADLI

Jeruzalem, Palestina. — A- rabci so v gorovju severne Pa- lestine vprizorili zadnji teden nove nasilnosti in angleške ob- lasti poročajo, da so poslale svoje čete proti njim, katere so pobile pet članov neke arabske skupine. V Jeruzalemu pa je bil zadnji petek ustreljen neki ju- dovski krošnjar. Napadel ga je neki mož, oblečen po evropski- sko, ki je oddal nanj tri strele, na kar je zbežal.

PO KAT. SVETU

— Mexico City, Mehika. — Katoličani v državi Oaxaca so napravili apel na predsednika Cardenasa, naj pritiska, da se bo našel in kaznoval morilec duhovnika Martinezja, ki je bil pred par meseci umorjen, ko je dajal verski pouk otrokom.

— Tsinanfu, Kitajska. — 13 kitajskih bolniških strežnic je prišlo v stik s katoličani, ko so bežale pred bombami, in se zatele v neko frančiškansko zavetišče. Tam so bile poučene v katoliški veri in nedavno je bilo vseh 13 krščenih.

— Ottawa, Kanada. — V tukajšnjem mestu se bo vršil od 6. do 8. oktobra kongres kanadske katoliške mladine, kateri bo prvi svoje vrste v Kanadi. Prispeli bodo nanj za- stopniki iz 40 različnih škofij.

— Limburg, Holandska. — Pred kratkim je položil samo- stanske obljube frančiškanski brat Saturnin, pri čemer sta prisostvovala dva njegova si- nova, ki sta tudi stamostanska brata. Oče, ki je bil 12 let vdovec, predno je stopil v red, ima poleg tega tudi tri hčere v frančiškanskem redu.

SVOJEVRSTNA OBSODBA

Elkhart, Ind. — Neki Wil- lard Arnett, star 20 let, je u- kradel in pojedel kokoš. Last- nik kokoši ga je ovdal in fant je prišel pred sodišče. Sodnik pa je izrekel nad obtožencem nenavadno obsodbo: Ukazal mu je, da mora iti enkrat na

ZAHTEVA AVTONOMIJO

Hrvatski avtonomisti se združili s srbsko vladno opozicijo.

Belgrad, Jugoslavija. — S povdarkom, da je stališče Hr- vatov v Jugoslaviji podobno stališču Slovkov na Čehoslo- vaškem, je vodja Hrvatov, dr. Maček, ta ponedeljek imel zo- pet enega svojih govorov, v katerem je zahteval popolno avtonomijo za Hrvaško ter pri- tem udrihal po vladi min. predsednika Stojadinoviča, češ, da je despotična in nepatrijo- tična ter da nadaljuje z dikta- turo, katere je bila uvedena v letu 1929.

Predno je imel Maček svoj govor, je vodil razgovore z dru- gimi voditelji vladne opozicije, zlasti srbskimi, ki so trajali ce- lo noč, ter očitno prišel z nji- mi do popolnega sporazuma, kajti povdaril je: "Hrvatje in Srbi si zopet segajo v roke po 20 let trajajočem prepiru, ki je bil med njimi umetno podžgan." Pozival je nato, da se ustanovi ustavna demokratična vlada, češ, da sedanji mrzlično nevar- ni časi kmalu utegnejo zahteva- ti močno, zedinjeno Jugosla- vijo.

KAZNOVAN, KER JE PRE- TEPEL HČER

Orangeville, Ont. — Nekega farmerja, po imenu E. McCut- cheona, je njegova žena spra- vila pred sodišče, ker je prete- pel hčer Irene, staro 17 let. Mož je bil za svoje dejanje kazno- van z globo \$47.97. Kakor se je ugotovilo, je bilo to prvokrat, da je bila Irene tepena. Oče je de- jal, da se je razjezil nad njo, ker ga ni hotela spremljati na neko zabavo. Hči pa je izjavila, da zato ni šla, ker je bila mati bolna in je ni mogla same pu- stiti.

teden v cerkev. — Morda bi fant res ne bil kradel, ako bi hodil v cerkev.

Iz Jugoslavije

Po dvomesečni suši na Dolenjskem, je prihrumelo neurje in strašna toča je klestila po vinogradih. — Predrzen vlom v cerkev na Ježici pri Ljubljani. — Smrtna ko- sa. — Druge vesti iz domovine.

Dolenjska prizadeta po toči

Ljubljana, 25. julija. — Po- iepi nedelji pa so sledili prav- hudi nočni nalivi. Bila je stra- hotna noč. Grmelo in treskalo je, kakor da bi se nebo raz- klalo. Tam v okolici Šmarja na Dolenjskem je, kakor pri- povedujejo potniki, tresčilo v neki kozolec, ki je do tal po- gorel. V Ljubljani in okolici je besnela huda nevihta. De- ževati je pričelo po zapiskih meteorološkega zavoda točno ob 22.10 ter je naliv trajal vse do 0.30 danes. Najhujši naliv je bil pol ure pred polnočjo. Ves čas je padlo 27.6 mm de- žja. Samo v pol ure 20 mm. Prav ti podatki nam nazorno kažejo, kako huda nevihta je besnela v Ljubljani in okolici!

Nedeljsko nočno neurje je zavzelo v Sloveniji velik ob- seg. Nočni nalivi so se razteza- li po Dolenjskem, Notranj- skem in Gorenjskem, zlasti okrog Kamnika. Strela je uda- rila in zažgala kozolec posest- nika Črnivca v Topolah pri Mengšu. Škoda znaša nad 25.000 din.

Dolenjskim vinogradom o- krog Krškega in drugod je ne- deljsko neurje napravilo veli- kansko škodo. Prizadete so vinske gorice Gadova peč, Brezovice, Trebelnik, Završe, Belinje, Piroški vrh, kjer je uničeno grozdje do 90%. Ne- sreča je tem hujša, ker so bi- li ravno ti kraji tudi že lani prizadeti po toči in nalivih ta- ko zelo, da že celo leto živi prebivalstvo ob sami kupljeni koruzi. In ista žalostna usoda jih čaka tudi za naprej, če bo- do sploh imeli s čim koruzo kupiti. Najbolj je prizadeta vas Brezovica, ki živi izključ- no od vinskega pridelka, in ji je zdaj vse uničeno.

Vlom v cerkev pri belem dnevu

Ježica, 20. julija. — Močno so se začudili v nedeljo popol- dne verniki v Sv. Jakobu ob Savi, ki so prišli k litanijam, ko jim je g. župnik Novak Jože ob zaključku cerkvenega opravila povedal, da je bil okrog poldne izvršen v doma- čo cerkev vlom. Tat je odne- sel kelih in pateno, ki sta bila shranjena v zakristiji, z oltar- ja pa monstranco. Tatvino je opazil župnik takrat ko je prišel v zakristijo, da opravi litanije.

Vlom je bil izvršen v nede- ljo med 12. in 13. uro. Nekaj minut pred 13. uro je cerkov- nik g. Jevce zvonil za litanije, tedaj je bila cerkev še od- klenjena kakor običajno. Med zvonjenjem je opazila njegova žena, da hodi neki tujec okrog cerkve. Pod pazduho je sti- skal aktovko. Žena je nato menila, da je tujec kak izlet- nik, zato ni obračala nanj no- bene paznje več. Ko so prišli do cerkve prvi verniki, je bi- la cerkev zaklenjena. Očitno

se je tujec po odhodu cerkov- nika zaklenil v cerkev, ukra- del cerkvene posode, jih naba- sal v aktovko, potem pa zgi- nil.

Nesreča starega viničarja

V Radzeli nad Slivnico pri Mariboru se je smrtno pone- srečil 67 letni viničar Franc Vodišek. Služboval je na po- sestvu Marije Kirbiševe. Rav- no so spravljali slamo od mla- čve in pri tem se je Vodišek podal pod streho, da bi slamo stlačil. Na gladki slami mu je zdrsnilo in padel je skozi odprtino kakih 18 čevljev glo- boko. Revez je priletel na gla- vo ter si zlomil tilnik.

Biseri jubilat

V nedeljo je stopil pred ol- jar v župni cerkvi v Ormožu bivši križanski prior p. Ber- nard Polak, da je izrekel za- hvalo Vsemogočnemu za dol- gih 60 let, ki jih je preživel v duhovniški službi. Biseromaš- nik p. Bernard se je rodil v Životicah na Moravskem.

Smrtna kosa

V Zgornji Šiški je umrla Cirila Černe, hčerka posestni- ka in dijakinja stara 16 let. — V Orlic pri Ribnici na Po- horju je umrl Andrej Grögelj, posestnik in trgovec star 73 let. — Na Meljski cesti v Ma- riboru je umrl Franc Bratoš, vrtnar star 87 let.

Z motorjem v kravo

Mehaniki pomočnik Franc Petrovič in Vincenc Markeš sta se neke noči vozila z mo- tornim kolesom iz Ptujja proti Sv. Vidu. Med potjo sta se z vso silo zaletela v čredo krav, ki so jih vodili Hrvatje na sejum. Pri trčenju je Petro- vič dobil smrtonosne po- škodbe, Markeš pa le lahke; motorno kolo je bilo čisto raz- bito.

Svojevrsten dogodek

Pri Sv. Petru blizu Maribo- ra, so neke noči kar trije vle- milci vdrlji v stanovanje 37 let- nega posestnikovega sina Mi- haela, Springerja. S sekiro so navalili na vrata in z vso silo tolkli po njih, Springer je pa vrata tiščal na notranji strani. Ko pa so napadalci presekali vrata, so navalili na Springer- ja in ga začeli obdelovati s pestmi, da se je ves v krvi in težkimi poškodbami na glavi, zgrudil na tla ter so ga mora- li odpeljati v mariborsko bol- nico. Baje se je napad izvršil radi tega, ker bo Springer do- bil ženinovo posestvo.

Strela

V Brezoli pri Račah je uda- rila strela v hišo posestnika Franca Predikaka. Požar, ki ga je zanetila strela je uničil hišo in gospodarsko poslopje do cerkve prvi verniki, je bi- la cerkev zaklenjena. Očitno

PROTEST PROTI JAPONSKI

Prizor v pristanišču neke japonske parobrodne družbe v Brooklynu, N. Y., ko je število ame- riških Kitajcev vprizorilo protestne demonstracije, ker se je ena japonskih ladij naložila s starimi kovinami, za izvoz na Japonsko. Kitajci so povdarili, da se bo to uporabilo za kanone za pobijanje Kitajcev.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Malo pogovora z našimi naročniki

V prvi vrsti pošiljamo tem potom vsem našim naročnikom prav iskrene in priskrbe pozdrave. Potem pa priskrbo zahvalo vsem zvestim stanovitim in točnim naročnikom, izmed katerih jih je še precej, ki so naročeni na list "Amerikanski Slovenec" še prav od začetka. Nad 47 dolgih let ga že prebirajo, kot svojega zvestega prijatelja in mnogi izmed teh si odtrgavajo od najnujnejšega samo, da si ohranijo pod svojo streho svojega dragega dolgoletnega tiskovnega prijatelja in tovariša "Amerikanskega Slovenca". Čast in priznanje tem našim pionirskim koreninam! "Amerikanski Slovenec" jih bo ohranil v častnem prijetnem spominu.

Vsem točnim naročnikom gre zahvala, kajti ti tvorijo tisti steber in tisto podlago, na kateri stoji redno izdajanje lista.

Dobijo se pa seveda tudi naročniki, ki točnosti ne poznajo. To pa seveda ne gre na račun istih, ki morda radi krize na noben način ne morejo biti točni. Taki so izvzeti. In vsi, ki nam pišejo, da se nahajajo v slabih razmerah in da ne morejo ravno ob času poravnati naročnine, ampak bodo, kakor hitro jim bo to mogoče, vse take Uprava lista rada počaka za naročnino, kakor je to mnogim že znano. Tem torej ne veljajo te besede. Veljajo pa tistim, ki tvorijo v tem oziru izjemo. N. pr. so naročniki, ki zaostanejo na naročnini, prejemajo list en ali dva meseca. Uprava jim pošlje prvi opomin, pa zopet nobenega odgovora, zopet dobijo drugi mesec drugi opomin, zopet nobenega odgovora. List pa v redu prejemajo in čitajo in ko se jim list ustavi, ostanejo za več mesecev na dolgu. Pravično bi bilo od vsakega takega, da bi Upravo, ko naročnina izteče obvestil, če želi list še prejemati ali ne. Uprava jih čaka, ker je mnenja, da jim morda takoj ob času, ko naročnina izteče ni mogoče iste poravnati. Zopet so tudi take izjeme, dasi jih ni tako veliko, da list prejemajo na obljubo. Upravo prosijo po celo leto in več, da se jih počaka, potem se pa lepega dne preselijo in ni ne duha ne sluha za njimi. Listu ostanejo dolžni več dolarjev, dasi so pismeno obljubili, da bodo poravnali, kakor hitro mogoče. Tekom zadnje krize je list zgubil težke tisočake pri takih naročnikih. Pa kjer je slučaj, da taka stranka res ne more radi revščine, vse prav, kjer ni, ni, in od takih se pač ne more zahtevati. Ampak so nekateri, ki so prejeli list celo tri in štiri leta na obljubo, da bodo vse poravnali, potem so list odpovedali, ostali dolžni, medtem je pa delal gospodar in otroci. Več naših zastopnikov je nam poročalo, da so potem, ko so delali imeli taki za vse denar, na vsaki prireditvi so bili, samo na to, da bi poravnali dolg pri listu se niso nikoli spomnili. Kaj naj rečemo o takih? To lahko rečemo, da so nam tekom zadnje krize taki odnesli na naročnini več, kakor \$6,000.00. Podjetje, ki se bori za obstanek, bi lahko s tem zneskom precej časa izdajalo večji list s tedensko prilogo. Tako pa? Ali imajo taki kaj vesti? Če jo imajo naj bi o tem malo razmišljali.

Pred nedolгим je zapisal neki list svojim naročnikom, da kar je delavec brez plače, to je vsak list brez naročnine. Kako bi taki, ki so odnesli na naročnini listu, zabavljali, ko bi ne dobili ob času svoje plače, kjer so zaposleni. To bi bil krik. Ali so tisti do svojih obveznosti tudi tako točni?

Ponočno naglašamo, to se ne tiče nikogar drugega, kakor le tistih, ki v tem oziru nobenega reda ne poznajo. Pa ko bi taki od časa do časa vsaj kak dolar odrinili na svoj račun, bi tako pokazali vsaj dobro voljo. A niti tega ni.

Prosimo torej vse take, ki so zaostali na naročnini in se jim dolg nabira, da naj bi od časa do časa vsaj kak dolar odplačali, s tem bodo listu pomagali v tej krizi, ki se s težavo bori za svoj obstanek.

Nekaj o spreminjanju naslovov

Še nekaj se imamo za pogovoriti z našimi naročniki. Več zadnjih let ima pošta uveden sistem, da če kaka številka lista naročnika ne najde na navedenem naslovu, da obvešča izdajatelje listov na posebni obvestilni karti in Uprava lista mora plačati za dostavo vsakega takega obvestila 2c. Če vzamemo, da prinese pismonoša vsak dan od pet do 15 takih le kartic, se že dnevno nekaj nabere, tedensko več, mesečno še več, letno pa to znaša več desetakov. Naročniki, ki se selijo na nove naslove, bi take stroške listu prav lahko prihranili. Naročnika to prav nič ne stane. Vse kar je treba je, da na poštne uradu, ali pa pismonošo vprašate za kartico: "Order to Change Address Form No. 22." To kartico vam da pismonoša brezplačno in je sami izpolnete. Navedete na njo svoj stari in novi naslov in zraven zapišete, s katerim dnevom se bote nahajali na novem naslovu, da Uprava ve, kedaj začeti pošiljati list na novi naslov. Taka obvestila pošljite Upravi vsaj teden preje, predno se selite na drugi naslov in ko bote na novem naslovu, bote takoj v redu začeli prejemati list na novi naslov. Ko bi naročniki tako ravnali, bi Upravi lista prihranili marsikak cent, sebi bi pa zagotovili točno dostavo lista.

Vzemite to na znanje in skušajte si to zapomniti. Veliko bote s tem pomagali listu, katerega taki stroški veliko stanejo, sebi pa boste storili to, da bote točno prejemali list v vsakem takem slučaju. Poskusite to in sodelujte z nami po možnosti. Prosimo!

KAKO JE V TOPICAH V DRŽAVI IDAHO

Hot Springs, Idaho

Oprostite g. urednik, da sem tako zakasnela z naročnino za Amer. Slovenca. Vzrok je ta, ker sem bila že dalje časa namenjena da se podam v Hot Springs, Idaho in sem se namenila, da vam od tam pošljem naročnino, kar sedaj tudi resnično izpolnim, obenem pa tudi opišem malo ta kraj, kajti veliko je dopisov v Amer. Slovenca od raznih krajev, le od tu se nihče ne oglašuje. Z gotovostjo lahko trdim, da je tukaj na tisoče obiskovalcev, ki iščejo v tukajšnjih toplicah ljubelega zdravja. Največ je takih bolnikov, ki bolujejo za revmatizem. Vidim tudi ženske, z jako bolnimi nogami. Ko človek vidi vso to revno človeštvo, ga mora pretresti. Toda, vsako prihaša sem z upanjem, da mu bo tukaj olajšano in pomagano. Tako sem se tudi jaz že pred leti podala semkaj, ker sem imela v nogah revmatizem in se popolnoma pozdravila. Sedaj pa prihajam vsako leto za par tednov, da si utrdim zdravje in zabranim revmatizmu zopet napad. V vodo grem po dvakrat na dan in to veliko pomaga.

Podnebje je tukaj jako prijetno. Po dnevi je sicer zelo vroče, toda noči so hladne in se lahko počiva. Ljudi prihaja sem od vseh krajev, celo od New Yorka jih vidim. Tako le v mesecih junij, julij in avgust, jih je največ, meseca septembra se pa že razhajajo na svoje domove, ker septembra je že hladno za bolnike. Kot morem spoznati, je med temi ki se tukaj zdravijo, največ Grkov in Židov; veliko je tudi Italijanov in tudi precej Hrvatov. Kar se tiče Slovencev, jih je pa bolj malo. Menda so Slovenci najbolj zdravi. Ko se snidem v vodi, je kot v babilonskem turnu, drug drugega ne razumemo, tako vpije je tam. Slovence še včasih kako zapojejo. — Tako mi je oni dan rekla Mrs. Katie Stalick iz Rock Springs, Wyo.: — Ti, pa dajmo eno zapeti. Obenem me vpraša, če znam ono "Luna sije..." — Pa smo jo zažigale in še Mrs. Mary Dolinar, tudi iz Rock Springs, je nama pomagala. Gotovo se je moralo ostalim to dopasti, ker so nas prosili, da naj vsaj še eno zapojejo. — Tako vidite je tukaj, da se bolniki pojo.

V svoji razigranosti niti ni opazila, kako se ji je iz daljave začela blizati neka temna stvar, kajti če bi to videla, bi se bila umaknila. Šele neki nenavaden šum jo je opozoril da ni sama v vodi. O groza! Ko se je ozrla, je zagledala velikanskega krokodila, ki je plaval proti njej odprtim žrelom.

Seveda se je prestrašila, toda to je ni zbegalo toliko, da bi ne vedela, kaj ima storiti. Zavpila je res od strahu, toda v trenutku se je tudi obrnila in začela naglo plavati proti obrežju. Četudi je bila Mary Brooks dobra plavalka, se vendar ni mogla dolgo kosati z velikim krokodilom.

V svojem prvem zaletu je Mary naglo plavala, toda predalec je bila zašla od brega, zato je začela pešati. S strahom je opazila, da se ji krokodil vedno bolj približuje. Toda kaj pa je to? Ne daleč od brega je opazila, da je nekaj velikega šinilo v vodo in kmalu nato je za njo zašumela voda.

Takoj za tem je začela, kakor da jo je od zadaj zagrabila človeška roka, kakor bi jo hotela objeti. Ko je dobrho pogledala, je bila to zares človeška roka. Kdo bi naj to bil? Gotovo kak džungelski divjak. V tem trenutku si je začela, da bi bilo bolje, če bi jo požrla divja rečna zverina.

komaj 10c. — Jaz bom tukaj še par tednov, potem se pa zopet vrnem domov v Bingham, Utah. — Svetovala bi moji sorodnici J. Meglen v Pueblo, Colo., da bi se tudi ona podala drugo leto sem. Če Bog da, pa bove prišli skupaj, kajti tukaj je veliko tudi takih bolnikov kot je ona in pravijo, da se bolje počutijo. Mrs. Meglen, kakor berem iz dopisov in tudi ti si mi že pisala, ti gre že precej na bolje. Bog naj ti zopet povrne zdravje, to ti iz vsega srca želimo vsi, ki te poznamo. Koliko si ti že dobrega storila ravno za katoliški list Amerikanski Slovenec. Bodi mi najlepše pozdravljena ti in tvoja družina, kakor tudi moji sorodniki Prelesnikovi v Puebli. — Najlepše pozdrave Tereziji Dobročni in sorodniku Rev. V. Voduseku ter mojim nečakinjam v stari domovini v Ponikvah na Dolenjskem.

Jennie Kašček

NAVDUŠEN DIVJI LOVEC SE OGLAŠA IZ PENNE

Centerville, Pa.

Centenji g. urednik. Vidim, da vi bolj veste kedaj se mi potegne naročnina na Amer. Slovenec kot jaz in ker ne maram, da bi mi list ustavili, vam raje poprej pošljem potrebno svoto za pokritje naročnine. Obenem mi pa tudi dovolite, da nekaj napišem radovednim čitateljem v razvedrilo, kot sem v mojem zadnjem dopisu popisoval, kako se jazbeči streljajo. Morda si čitatelji mislijo, češ, kolik strahopetec sem, kar pa ne bo držalo. Odkrito vam povem, da sem bil že od otroških let strasten divji lovec, tam okoli Leskoveca pri Krškem. — Še se spominjam, bilo mi je 10 let, ko sem bil pri birni in boter mi je podaril pet goldinarjev. O boy, sem si mislil, sedaj bom pa "flinto" kupil, katero sem si vedno želel. — Imel sem prijatelja, Karl Rudl mu je bilo ime, s katerim sva bila vedno skupaj. Malo mlajši je bil od mene in bil je sin graščinskega oskrbnika. Nekoč me povede na njihovo podstrešje, kjer vidim cel kup pušk. Tukaj mu rečem: — Ti, Karl, daj meni to kratko puško, pa ti dam za njo en goldinar. — Rečeno, storjeno. Bila je prav lepa kratka puška, tako lepo je izgledala, kot tista "mašina" za klobase delati, tudi cev je bila tako obilna. Kar vesel sem se je. — Nekega dne vidim, da se moj stari ravno odpravil v Krško, pa sem mu rekel, da mi prinese za osem grošev "pulfra" in za tri groše "kapselnov"; šibre bom pa že sam nasekal iz svinca, sem si mislil. — Stric mi res prinese naročeno. — Oni dan je celi dan snežilo, ponoči se je pa zjasnilo. No, sem si rekel, sedaj bomo pa zajce jedli. Dve polni pesti "pulfra" sem usul v puškino cev in stresel vanjo tudi dve pesti šibere ter se odpravil čez travnike. Prišel do gozda, ki je bil zelo gostozarasten, zagledam prav kmalu zajca pod nekim grmom, kako je stal na zadnjih nogah. Imel je velike rdeče oči, kot paradižniki so se svetili in me gledal, jaz pa njega. Že pridem deset korakov v njegovo bližino, a on se ne gane. Meni so začeli že

lasje pokoncu vstajati, kajti čudno se mi je zdelo, da se zajec, o katerem pripovedujejo, da je silno plaša žival, mene nič ne boji. Toda, kmalu se spomnim, da imam puško. Torej, korajža velja in pogum, si mislim: Puške imam, pulfra in šibre polne žepe, kaj mi torej more ta zajca pošast? Počasi poklekem v sneg, pomerim na zajca, ki me še vedno gleda in sprožim. Počilo je tako, da se je pok prav gotovo slišal do Ljubljane, če ne še dalje, kajti kadar se spomnim, mi še sedaj zveni po ušesih. Pa kaj mislite da se je zgodilo zajcu? Nič. Prav tako je ostal, kot je bil, samo malo potreslo ga je in mu dlako odbilo, drugače je pa ostal kot je bil in s tistimi velikimi očmi me je začudeno gledal. Kaj more to biti, sem si mislil. Hitro nabašem še enkrat mojo puško in se splazim od druge strani bližje zajca. Zopet pomerim, sprožim, — puf. Zajec je še vedno bil prav tako miren, kot poprej in se še zmenil ni, da bi zbežal. To me je še ujezilo in tudi pogumnejši sem postal, zato stopim k njemu, obrnem puško in — pok s kopitom po zajčji glavi, ki je tako neumno v mene gledala. Tudi sedaj se zajec ni premaknil, da bi zbežal. Preveč je že bilo tega, si mislim, zato odločim puško in se z golimi rokami polotim zajca. Zakadim se vanj kot Tarzan v džungelskega leva, ga tresem in vlečem sem in tja, toda zajec je bil trd kot lesen štor. Kar sem pozneje videl, mi je dalo misliti, da je bil zajec morda že dva dni v zanki na pripognjeni veji obešen in to ga je držalo, da je bilo videti, kot da stoji na zadnjih nogah. Jaz, ne bodi len, odvežem zanjko, pa hajdi z zajcem domov in povem očetu, kako je bilo. — O, ja, pravijo oče, privezane zajce boš ti že lahko streljal.

Jaz pa nisem mogel pozabiti žalivke, ki so mi jo oče rekli, zato sem hitro zopet nabasal puško in se odpravil zopet v gozd iskati zajčjih sledi. Kmalu se srečam s onim starim lovecem, ki sta bila z mojim očetom velika prijatelja. Menil sem, da se bom postavil, pa mi je on vzel puško in mi v nameček še prav po vseh pravilih in principih, dobro nategnil ušesa, zato imam še danes tako velika. Obenem mi je zagrozil, da me bo dal zapreti. — Žandarji pridejo po te, — mi je grozil. Jaz pa v jok, nekaj zaradi puške, katero sem strašno rad imel, ker je bila tako lepa, nekaj pa tudi zaradi žandarjev, katerih sem se bal. Bilo mi je tako hudo, da me ni mogel nihče potolažiti, razun mojega strica, ki mi je povedal, da sem še premlad, da bi me žandarji zaprli, lovec da me je hotel samo ostrašiti. Res ni bilo nič z žandarji, toda za puško mi je bilo še vedno hudo. Pa me je stric tudi glede puške potolažil, ki mo je rekel, da me bo naučil, kako se zajci love brez puške in brez zanjke in da se jih še več nalovi. Jaz sem bil tega naenkrat vesel in sem se takoj lotil po njegovih receptih delati. Tiste skrivnosti pa nisem v starem kraju nobenemu razodel, zajce (Nadaljevanje s 3. str.)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Pozdrave iz Minnesote

Prijazne pozdrave pošiljajo na naše uredništvo od sv. Stefana v Brockway, Minn., A. Grdina, Rev. J. Trobec, p. Anselm Murn, OFM, Ludwig Perushek, Joseph Bayuk in Father Marcel OFM. — Hvala za častitke in pozdrave.

V staro domovino

Cleveland, O. — Za dva meseca se je podala v staro domovino tukajšnja rojakinja Mrs. Jennie Zadnik z Benwood Ave. Oktobra meseca bo že zopet v Clevelandu.

Na konvencijo

Chicago, Ill. — Preteklo soboto so odšli v Minnesoto delegatje tukajšnjih društev KSKJ, da se udeležijo konvencije v Evelethu, ki se je pričela včeraj v ponedeljek. Društvo sv. Stefana št. 1 zastopajo John Prah, John Terselich, John Kochevar in John Zefran st.; društvo sv. Alojzija št. 47 zastopata Leo Mladič; društvo Marije Pomagal zastopajo Mrs. Pauline Kobal, Mrs. Johana Mladič in Mrs. Karolina Pichman; društvo sv. Ane št. 170 zastopata Mrs. Veronika Kolenko; društvo Marije C. Spočetja št. 211 in obenem društvo št. 206 zastopata Mrs. Mary Anzelc. Delegatom in delegatkam želimo, da bi se dobro imeli v hladni Minnesoti in se srečno vrnili po končani konvenciji zopet nazaj, pa magari če s kako "šaržo".

Na obisk v domovino

Calumet, Mich. — Tukajšnji rojak Mr. John Vertin je te dni odpotoval v New York, kjer bo stopil na parnik, ki ga popelje na počitnice v staro domovino. Ostal bo tam kake tri mesece in bo obenem obiskal tudi več drugih držav. Najdelj časa pa misli seveda prebiti v Beli Krajini, kjer ima obilo znancev in prijateljev.

Smrt rojaka

Bugler, Pa. — Tukaj je preminul rojak Frank Obid, ki je bolehal tri mesece za rakom na pljučih. V Ameriki ne zapušča nikakih ožjih sorodnikov. Doma je bil iz vasi Bukovo, nad Sveto Lucijo na Primorskem, kjer zapuščata dva sina, dva brata in eno sestro. V Ameriko je prišel že leta 1901 in je bil ves čas zaposlen po premogovnikih po zapadni Pennsylvaniji.

Popravek

V št. 153 "Amer. Slovenca" z dne 9. julija je bilo v dopisu iz Johnstowna pomotoma objavljeno, da je dne 4. julija podlegel poškodbam rojak Alojz Bizjak. Pravilno bi se moralo glasil, da je rojak Bizjak padel z verande dne 4. julija in si zlomil hrbtenico. Podlegel je pa hudim poškodbam dne 25. julija. — To liko v blagohoten popravek.

(21)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekla, obvešči jo in pomagal listu!

J. M. Trunk.

ILLINOIS BELL
TELEPHONE COMPANY

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

Na to ni mislil. V pisarni je bil za tolačenja in je upal, da mu ne bo treba iti na bojišče. Konec je bilo prijetnih sanj. Kako težko se bo ločil od tega mesta!

— O, Slava, ljuba moja Slavka! — je vzdihnil žalostno. Mislil je na hčerko nekega profesorja, s katero se je seznanil kmalu po svojem prihodu. Bila je ljubka, izobražena in si je na mah osvojila njegovo srce. Dekle mu je ljubezen vračalo. Srečna sta bila in sanjarila sta o tem, kako lepo bo, ko se po vojski poročita.

— Z Bogom, Slavka! — je zašepetal tiho.

Iz zamišljenosti ga je vzdramilo rožljanje meča. Komandant se je bližal in dolga sablja je udarjala ob tla.

— Pozor! — je poveljeval mladi častnik in je s sabljo pozdravil došlega komandanta. Ta je odzdravil, nato pa se je obrnil proti vojakom.

— Domovina vas kliče, da jo branite pred sovražniki, ki jo napadajo od vseh strani. Naša dolžnost je, da se borimo zanje in jo obranimo. Sovražnike moramo uničiti. Zato pa pogumno naprej! Vojni grom vas ne sme strašiti. Strahopetci se boje smrti. Vi pa ste junaki, zato se morate boriti hrabro! S tem pokažete ljubezen do domovine in vladarja.

Že stokrat je govoril komandant slične besede. Vedno je naglašal ljubezen do domovine in vladarja in s tem vzpodbujal vojake k junaštvu. Mnogim so njegove besede podžgale srca, drugi pa so ostali hladni. Za domovino, ki jim je bila mačeha, se niso mogli goreti, zato tudi niso razumeli, zakaj bi morali zanje "pogumno" prelivati kri.

Komandant je nekaj časa motril vojake. Končno se je obrnil k podporočniku. Podal mu je potrebna navodila, stisnil roko, in s tem je bilo slovo končano. — Mladi častnik je še enkrat pozdravil, se ozrl po vojaki in rezko poveljeval. Boben je zaropotal, vrsta se je zganila in po dvorišču se je razlegel odmev trdih korakov. Godba, ki je prišla iz sosedne vojašnice, da bi spremila odhajajoče na kolodvor, je zaigrala veselo koračnico.

V tistih dneh je bilo vedno tako. Vojaki so odhajali na smrtni ples. Zato je bilo treba veselih koračnic. To je bila prava komedija. Godba je igrala, da so se tresla okna. Ob straneh ulic so se zbirali mestni fantalini in postopali in so z urnobesnim krikom spremljali uboge vojake, ki so komaj zadušili solze, da ne bi pokazali na zunaj svoje boli. Godba jih ni mogla navdušiti. Zdelo se jim je, da zveni iz nje grom topov, žvižganje krogel, obupni klic umirajočih.

Pot do kolodvora ni bila dolga. Na kolodvoru so vojake čakale narodne dame, ki so imele nalogo, da so v imenu nekega odbora prisostvovala vsakemu odhodu na fronto in so vsakemu vojaku dale za slovo neko malenkost. Z naučenim smehljajem so sprejele naše vojake. Najprej so se bližale podporočniku. Prijazno so ga pozdravile in mu izročile zavojček. Mladi častnik se je zahvalil s komaj vidnim smehljajem. Njegove misli so bile pri Slavki. Zagledal se je v gručo ljudi, ki so prišli na kolodvor prodajati zijala in je želel, da bi tudi njo zasledil med njimi. V

naslednjem trenutku je odmaknil oči in sledil damam, ki so šle od vojaka do vojaka in so vsakemu stisnile v pest pet cigaret, škatljo vžgalic, za dva zoba salame in košček kruha. Trpko se je nasmehnil. To naj bi bila nagrada za uboge vojake, katere čaka toliko trpljenja, mnoge celo — smrt. Dame so razdelile darove, se še enkrat nasmehnile in stopile s praznimi košarami h gruči, ki je stala ob ograji.

Vlak je bil pripravljen. Šest živinskih vagonov je čakalo, da jih zasedejo vojaki. Za podporočnika, narednika in kaplarje je bil pripravljen osebni vagon.

Kaplarji so razdelili moštvo v šest skupin. Vsaki skupini so odkazali en vagon.

— Vstopite! — je poveljeval glasno mladi častnik, ko je bilo vse pripravljeno. Čez kakih pet minut so bili vojaki na vlaku. Podporočnik je šel od vagona do vagona, določil za vsak vagon vodnika in je vsem vojakom navezal na srce, naj se čuvajo nerednosti. Nato se je podal s podporočnikom v svoj voz.

Lokomotiva je zažvižgala, dvakrat, trikrat puhnila gost oblak dima in vlak se je zganil, da bi drvel z nesrečnice proti Karpatom. Godba je zaigrala, radovedneži so mahali z robcami. Kmalu je izginilo vse in vojaki so videli pred seboj široka polja, zelene travnike, daleč v ozadju pa gozdove in še dalje — tam kjer se je dotikalo nebo zemlje, visoke hribe.

Potovanje v živinskih vagonih ni bilo prijetno. Vojaki so morali sedeti na tleh. Tudi zeblo jih je nekoliko. Vse to jih je še bolj potrla. Nekateri se tudi solz niso sramovali. Saj jim je bilo tako težko, ko so se spomnili na dom. Najbolj trdi so bili Madžari. Zabavljali so čez železniško upravo, ki jim ni privoščila boljših vagonov, preklinjali svojo usodo. Naposled pa so se naveličali tega in so začeli peti. Otožna je bila pesem. V srce je segla tudi onim, ki je niso razumeli.

Štefan je prišel v vagon, v katerem so bili starejši vojaki. Ozrl se je po vagonu, da bi našel kakega znanca. Vsi obrzali so mu bili tuji. Puško in nahrbtnik je odložil in se je v bližini vrat vsedel na tla. Zagledal se je v pokrajino, skozi katero je vlak drvel. Polja, travniki in gozdovi so se menjali. Od časa do časa je vlak švignil mimo kake vasice. Štefanu se je dozdevalo, da vidi domačo pokrajino. Vse je bilo kakor v okolici Slamne vasi. Misli so mu letele domov. Obraz se mu je zresnil. Vzdihnil je.

— E, zašto si tako tužan? — ga je vzdramil sosed, ki ga je že nekaj časa opazoval.

Štefan se je zdrznil. Bilo ga je skoraj sram, da se je izdal. Za trenutek je pogledal sosedu, potem pa se je zopet ozrl ven, ne da bi mu odgovoril. Hrvata to ni motilo. Dolgočasil se je, zato se je hotel razgovarjati.

— E, čuješ, brate, odkuda si? — je zopet vprašal. — Daj, da razgovaramo, jer mi je dosadno.

Štefan je uvidel, da se radovednega sosedu ne reši. Na vprašanje ni odgovoril, pač pa je stavil Hrvatu vprašanje.

— Odkod pa si ti? je motril Hrvata.

(Dalje prih.)

ONOVLJENA STOLNICA V REIMSU

V nedeljo, 10. julija je bila blagoslovljena katedrala v Reimsu, čudo gotoske umetnosti in največja umetnina svoje vrste na svetu. Za Reims in Francijo pomeni ta cerkev eno največjih privlačnosti. Že nekaj kilometrov pred mestom azre oko tujca veličastno kamenito zgradbo, ki štrli preko streh mestnih hiš. Ta cerkev pomeni obenem narodno svetinjo za vsakega Francoza.

Na dan 19. septembra 1914 so vzele nemške baterije na muho veličastno mojstrovino gotoske umetnosti in do 17. septembra je pogodilo stolnico 287 nemških izstrelkov. Toda kakor bi se dogajali čudeži, je katedrala navzlic hudim poškodbam vzdržala in se ni sesula na kup, čeprav je večkrat bila v hudi nevarnosti, v največji menda 24. aprila 1917., ko je priletel težak izstrelak in podrl jugovzhodni steber cerkve.

Po vojni je bila katedrala v razvalinah. Zidovi so bili preluknjani od krogel, stebri so ležali vseprek po tleh, loki in streha so bili kakor rešetke. Od 49 nad tri metre visokih pročelnih figur jih je bilo samo 16 nepoškodovanih. Ostrešje je cerkve, zgrajeno iz velikih

množin drugega lesa in obloženo s svincem, je zgorelo. Glavna stolpa sta bila porušena, galerija se je do dveh tretjin podrla. Strokovni cenilci so obkrajno ocenili skupno škodo, ki jo je cerkev utrpela zaradi nemškega obstreljevanja, na 140 milijonov frankov.

Dvajset let so trajala obnovitvena dela. Ki bi bila sploh nemogoča, da ni posegla vmes zasebna pobuda. Največji znesek je prispeval ameriški velebogataš John David Rockefeller, ki je poklonil 15.2 milijona frankov. Hvaležno mesto Reims je zaradi tega imenovalo z njegovim imenom ulico na zapadni strani katedrale. Danska je nabrala 1.2 milijona fr., Norveška četrt milijona fr., ostanek so zbrali Francozi med sabo, država pa je prispevala polovico stroškov.

Velikanske zasluge za obnovo si je stekel arhitekt De-neux, domačin iz Reimsa, ki se je lotil obnovitvenih del naravnost s pobožnostjo. V poseben uspeh mu štejejo, da je obnovil ogromno ostrešje v železobetonu. Razsvetljava in kurjavna cerkve sta takisto posebnosti, s kakršnima se ne more ponašati nobena cerkev na svetu.

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Izjava kakega posameznika ni merodajna, kvečemu le značilna. V pogovoru je Martin Kočevar v Pueblu rekel, da "bi ne bilo nobenega katoličana v SNPJ, ko bi bilo po njegovo, ker on ne zaupa nobenemu katoličanu". Oni, kateri so pri mizi, niso taki, to se razume, saj niso na glave padli, in narobe zatrjujejo, da jih versko naziranje ne briga. Jednota je pa po pravilih izrazito svobodomiselnja. Kako more kak katoličan spraviti pravila s svojim verskim naziranjem, katoličanstvom, ako mu je katoličanstvo najresnejša zadeva, kar je, je vsaj me-pi uganka. Katoličanov ne derje na mehi, ko je član, ampak katoličan si mora premisliti, preden postane član. Bodo mnogi odprli oči, ko bodo videli, kaj so podpirali, ko niso prej dobro premislili, kam grejo.

Ob času Franceta Prešerna se je pri Slovanih narodna zavest šele začela vzbujati, vzajemnost je bila v povojih; zavest je brezdomno napredovala, vzajemnosti je še vse premalo. Narodna zavest je pri drugih celo zašla v poguben in kvarljiv nacionalizem. Pri Slovanih ne bo take nevarnosti. Zemlja igra veliko vlogo že radi kruha. Nemci so kakor v kleščah. Prešeren je zapisal: "Največ sveta otrokom sliši Slave". Kot pesnik je mislil pri tem bolj na idealno stran, in ta stran mora igrati najvažnejšo vlogo pri narodni zavesti. Slovanom pripada, ali vsaj prihaja v njih območje dozdaj po površju največ zemlje, toraj tudi kruha, kar je zelo važno. Večkrat se pokaže, da na ta obseg iz političnega ozira, radi fizične moči te obsežne slovanske posesti zemlje. Ako ni vzajemnosti, ni dosti moči. Odvisno je tudi, kako je na ti zemlji. Japonec potiska medveda iz raznih važnih postojank, v medvedji Moskvi se delajo hudo korajžne, ampak nevarnost je, da gre kos za kosom, ker zviti Japonec je našel, da medved samole godrnja. Indijancem nič ne pomaga, da je bila nekoč vsa Amerika njih posest, danes so večinoma reveži.

Ko je zadnjič Hayes poletel okoli sveta, sem zopet videl vrlo ponosno pripombo, da je letal večinoma po slovanskem svetu, od Prahe do Kamčatke. Lahko bi bil še dalje, ko bi Rusi Alaske ne bili za par grošev prodali. Ako je kdo na slovansko pot ponosen, naj je, dejstvo je, ampak večjega pomena je, kako je na ti poti, kakšne razmere vladajo tam, koder vodi ta pot. Koj za poljsko mejo in potem za najsilnejše daljave...eh...le kak mehak komunizem bo požiral sline. "Zemlja je nekaj, še več je, kakšna je ta zemlja, in odločilno za nek naroden ponos je, kakšni so na ti zemlji ljudje. Zopet je od poljske meje naprej po silnih daljavah vse podobno bolj kakemu pokopu.

lišču, ako kdo nima natakne-nih hudo rdečih ocal. Kadarko dolga slovanska pot prava, potem bo lahko malo več nekega opravičenega ponosa, da je slovanska pot tako silna dolga.

Ni le pri komunistih, pardon — antifasistih tako. Kako? No — tako pač, da so baje vse vesti, ki govorijo proti komunistični krami, zlagane, in bi bile vse ugodne vesti najčistejša resnica, še bolj ko božja resnica. Tudi pri socialistih je tako. Molek kriči: "Številni masakriranih" duhovnov in nun je v zadnjih dveh letih fantastično narastlo in še vedno raste... Katoliških "dokazov" kar mrgoli, čeprav drugih dokazov ni od nikjer; kadarkoli fašistične bombe ubijejo sto, dve sto ali tri sto nedolžnih žrtev — takoj pridijo nove katoliške številke o "masakriranih" župnikih in nunah, da zameglijo rezultat fašističnega mesarenja". Dokaz so le "dokazi", in številke so le "katoliške" številke, kar pomeni, da so poleg tega še — vatičanske laži. Obžalujem vsako žrtev, ampak ko gre za fašistične žrtve moraš sprejeti prav vsako število. Vsaj jaz bi bil silno vesel, ako bi bile "katoliške" številke gole laži, da bi bilo vse še pri veseljem življenju, in po socialistu tako izgleda, žal pa, da ne moremo gojiti nobene nade na nobeno veselje radi otrok, vseh tisočih otrok, ker te socialistične in komunistične in antifasistične številke so po istem socialistu do zadnje enotice resnice in pravilne, niti ne zmota. Je že tako. Sam sem bil poleg ko so tri Lahe ujeli, na papirju in v javnosti pa jih je bilo na tisoče. Kdo zasluži več re, vatičan ali Lenin, ki je naravnost priporočal — laži.

Katoličan brez katoliškega časopisja je kakor vojak brez puške.

NASLOVI

diplomatskih predstavništvo
Jugoslavije v Ameriki

Poslaništvo Jugoslavije
Legation of Yugoslavia
1560 — 16th Street
Washington, D. C.

Jugoslovanski Konzulat:
Consulate General of Yugoslavia
745 Fifth Avenue
New York, N. Y.

Consulate General of Yugoslavia
840 N. Michigan Ave.
(6th floor)
Chicago, Ill.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 8
zjutraj do 8:30 zvečer.

M. Klarich in sin

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

(Pooblaščen in zavarovani pogodbeniki in stavbeniki)

3121 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.

Tel. CALumet 6509

Prevezujemo vseh vrst stavbinskih del, novih hiš, trgovin, tovarni, šol, itd., kakor tudi razna popravila in modernizacije starih hiš. Osebnim nadzorujemo vse naše delavce in vse naše delo popolnoma garantiramo za kakovost in solidnost. — Nasvete, proračune in načrte dajemo na zahtevo brezplačno. Naše cene so zmernne, a naše IME je vaša garancija.

P. S.: Danes je čas, da gradite! Zakaj bi plačevali najemnine — ko morete z istim denarjem odplačevati novo hišo. Vse informacije na zahtevo.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovanska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 45. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.000.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%.

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 43-letnega obstanka \$6.500.000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. J. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejša vrste zavarovanja. Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovanskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močeno in bogate podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovanski naselelini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 59 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv
slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO
in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne
oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški
gledišči. Slovar je priredil in sestavil
znani profesor J. Mulaček, ki je bil
več let v Ameriki. — Knjiga ima 238
strani.

CENA:

Trdovezan v platno...\$1.50

Broširan mehko...\$1.25